

Alkoholijuomien hintakehitys 2012 Prisutveckling för alkoholdrycker 2012 Alcoholic beverage price trends 2012

Tuomo Varis
+358 29 524 7654
tuomo.varis@thl.fi

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
PL 30 (Mannerheimintie 166, Helsinki)
00271 Helsinki
Puhelin: + 358 29 524 6000
www.thl.fi

Alkoholijuomien hintakehitys 2012

27.6.2013

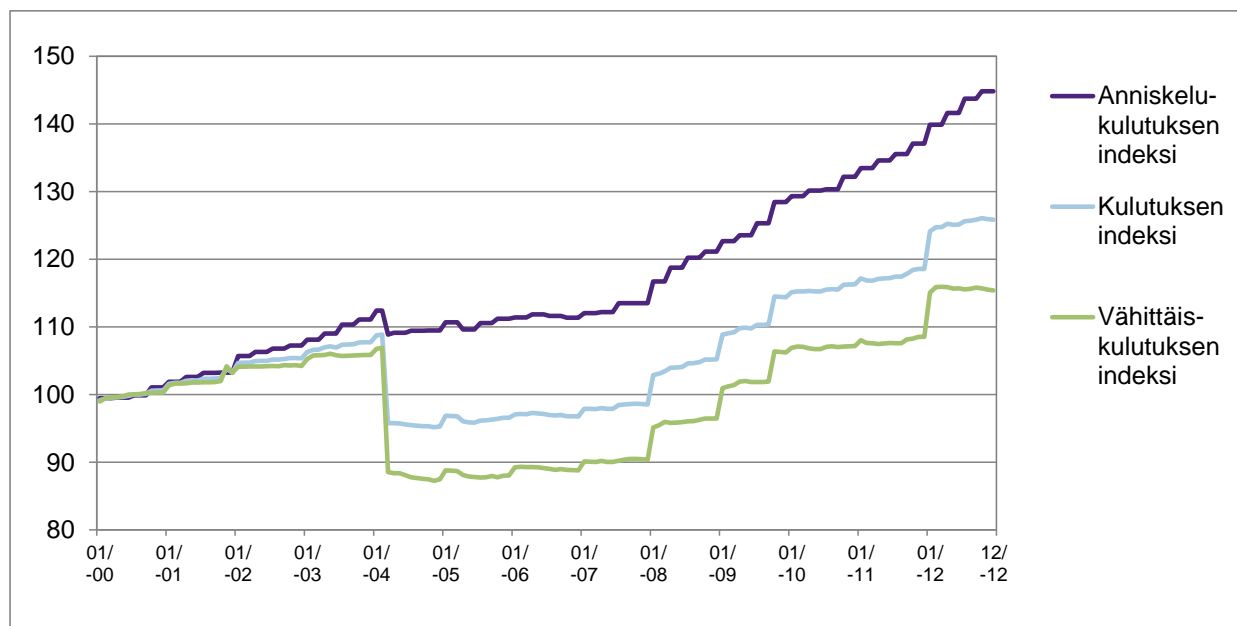
Alkoholijuomien nimellishinnat nousivat vuonna 2012 edelliseen vuoteen verrattuna 6,6 prosenttia. Vähittäiskulutuksessa hinnat nousivat 7,5 prosenttia ja anniskelukulutuksessa 5,4 prosenttia.

Alkoholijuomien reaali hinnat nousivat 3,7 prosenttia vuonna 2012 edelliseen vuoteen verrattuna. Reaali hinnat ovat nousseet 13,8 prosenttia vuodesta 2007 vuoteen 2012. Reaali hinnoissa inflaation vaikutus on otettu huomioon. Vähittäiskulutuksessa hinnat nousivat 4,6 prosenttia vuoteen 2011 verrattuna. Alkoholijuomien reaali hinnat olivat vuonna 2012 edelleen keskimäärin prosentin matalammalla tasolla kuin ennen alkoholiveronalennusta vuonna 2003.

Juomaryhmittäin tarkasteltuna eniten nousivat keskioluen, väkevien viinien ja long drink -juomien nimellishinnat. Vuonna 2012 sekä vähittäiskulutuksessa että anniskelukulutuksessa eniten nousi keskioluen hinta. Nimellishintojen nousuun on osaltaan vaikuttanut alkoholijuomaveron korotus 1.1.2012.

Ennakkotietojen mukaan alkoholijuomien nimellishinnat nousevat myös vuonna 2013. Alkoholijuomien nimellishinnat nousivat vuoden 2013 ensimmäisellä vuosineljänneksellä 1,5 prosenttia verrattuna vuoden 2012 viimeiseen vuosineljännekseen.

Kuvio 1. Alkoholijuomien kulutuksen, anniskelukulutuksen ja vähittäiskulutuksen nimellishintaindeksit 2000–2012 (2000=100)

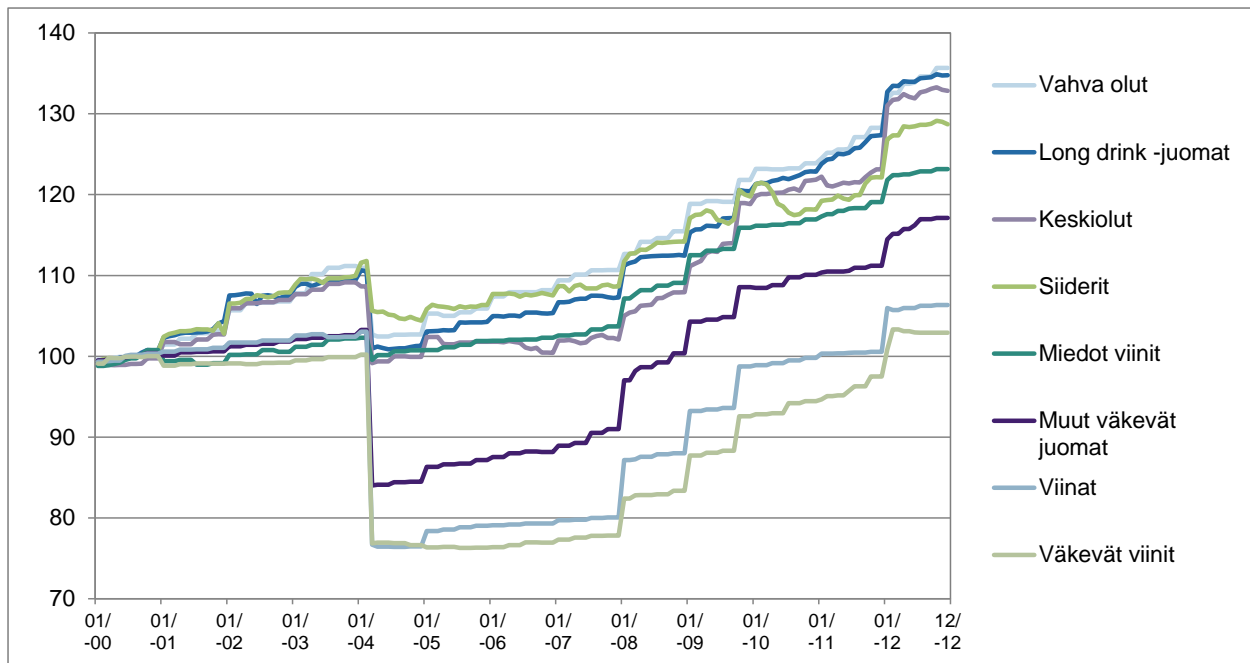

Alkoholijuomien nimellishinnat

Alkoholijuomien nimellishinnat nousivat 6,6 prosenttia vuonna 2012. Hinnat nousivat enemmän vähittäiskulutuksessa eli Alkoissa ja alkoholijuomia myyvissä elintarvikeliikkeissä, kioskeissa ja huoltoasemilla kuin anniskelukulutuksessa eli alkoholijuomia myyvissä ravintoloissa. Vähittäiskulutuksessa nimellishinnat nousivat 7,5 prosenttia ja anniskelukulutuksessa 5,4 prosenttia. Alkoholijuomien nimellishinnat ovat nousseet noin 28 prosenttia vuodesta 2007 vuoteen 2012. (Kuvio 1, liitetaulukko 1.)

Juomaryhmittäin tarkasteltuna eniten nousivat keskioluen (8,6 %), väkevien viinien (7,1 %) ja long drink -juomien (6,7 %) nimellishinnat. Myös muiden alkoholijuomien hinnat nousivat noin 4–6 prosenttia. (Kuvio 2, liitetaulukko 1.) Vähittäiskulutuksessa eniten nousi keskioluen (9,6 %) hinta vuoteen 2011 verrattuna. Anniskelukulutuksessa nousivat erityisesti mietojen alkoholijuomien (4,8–6,3 %) hinnat.

Kuvio 2. Juomaryhmien nimellishintaindeksit 2000–2012 (2000=100)

Alkoholijuomien reaali hinnat

Alkoholijuomien reaali hinnat nousivat 3,7 prosenttia vuonna 2012. Vähittäiskulutuksessa reaali hinnat nousivat 4,6 prosenttia vuoteen 2011 verrattuna. Anniskelukulutuksessa hinnat nousivat 2,5 prosenttia. (Kuvio 3, liitetaulukko 2.)

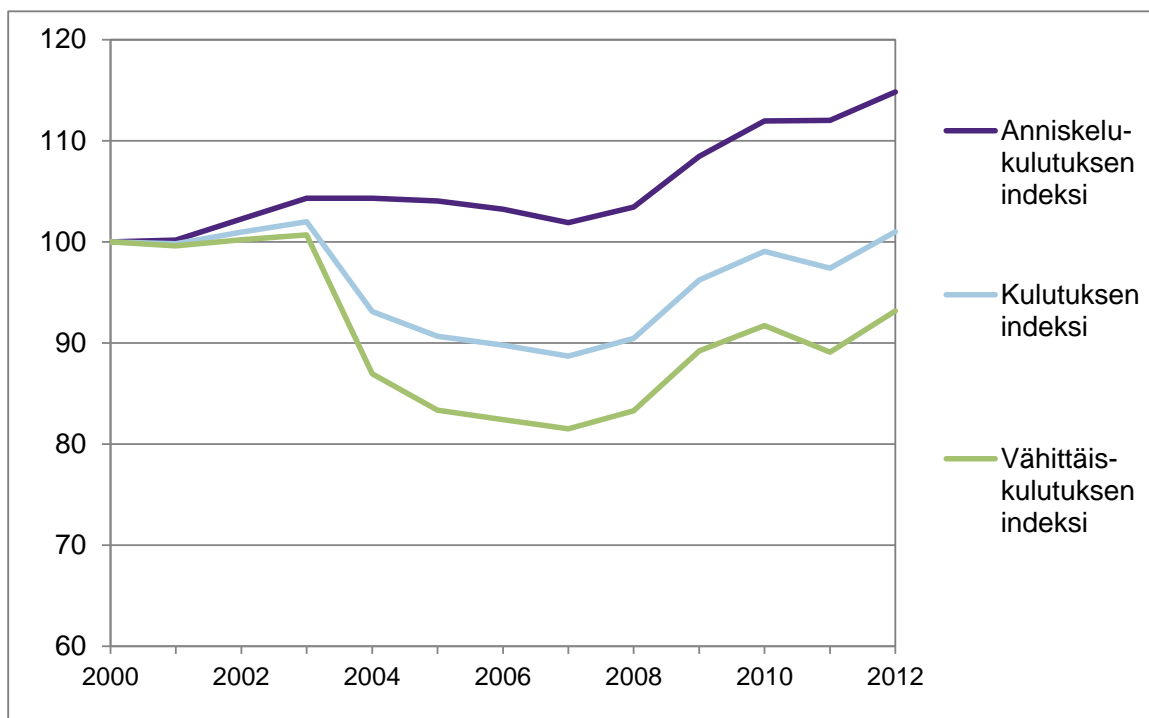
Alkoholijuomien reaali hinnat ovat nousseet 13,8 prosenttia vuodesta 2007 vuoteen 2012 (kuvio 3, liitetaulukko 2). Nousuun ovat osaltaan vaikuttaneet alkoholijuomien valmisteveron korotukset vuosina 2008, 2009 ja 2012.

Vuonna 2008 alkoholijuomien valmisteveroa korotettiin väkevien alkoholijuomien osalta 15 prosenttia ja mietojen alkoholijuomien osalta 10 prosenttia. Samalla kiellettiin myös niin sanottujen paljousalennusten käyttäminen eli kahden tai useamman alkoholijuomapakkauksen tai -annoksen tarjoaminen alennettuun yhteishintaan vähittäismyynti- tai anniskelupaikoissa. Vuonna 2009 alkoholijuomaveroa korotettiin kahdesti, ja molemmilla kerroilla kaikkien alkoholijuomien valmisteveroa korotettiin kymmenen prosenttia. Vuoden 2012 alussa alkoholijuomaveroa korotettiin mietojen alkoholijuomien osalta 15 prosenttia ja väkevien alkoholijuomien osalta 10 prosenttia.

Alkoholijuomien reaali hinnat olivat vuonna 2012 yhä prosentin matalammalla tasolla kuin alkoholiveronalennusta edeltävänä vuonna 2003. Alkoholijuomien reaali hinnat laskivat vuoden 2004 alkoholiveronalennuksesta lähtien vuoteen 2007 saakka.

Anniskelukulutuksessa veronalennuksen vaikutukset olivat alun perinkin pienet. Vuonna 2012 anniskelun reaali hinnat olivat vuoteen 2003 verrattuna 10,1 prosenttia korkeammat. Vähittäiskulutuksen reaali hinnat olivat vuonna 2012 edelleen 7,5 prosenttia alemmalla tasolla kuin vuonna 2003. (Kuvio 3, liitetaulukko 2.) Hinnanmuutokset ovat vaihdelleet juomaryhmittäin erityisesti vähittäiskulutuksessa vuosina 2003–2012. Esimerkiksi viinujen hinnat ovat yhä 23,7 prosenttia matalammalla tasolla, kun taas long drink -juomien hinnat ovat 3,5 prosenttia korkeammat kuin vuonna 2003.

Kuvio 3. Alkoholijuomien kulutuksen, anniskelukulutuksen ja vähittäiskulutuksen reaali hintaindeksit 2000–2012 (2000=100)

Alkoholijuomien hintakehitys ennakkotietojen mukaan vuoden 2013 ensimmäisellä vuosineljänneksellä

Ennakkotietojen mukaan alkoholijuomien hinnat näyttävät nousevan edelleen vuonna 2013. Alkoholijuomien nimellishinnat nousivat vuoden 2013 ensimmäisellä vuosineljänneksellä 1,5 prosenttia verrattuna vuoden 2012 viimeiseen vuosineljännekseen. Vähittäiskulutuksen nimellishinnat nousivat 1,1 prosenttia ja anniskelukulutuksen nimellishinnat 2 prosenttia.

Ennakkotietojen mukaan juomaryhmistä väkevien juomien, vahvan oluen ja long drink -juomien nimellishinnat nousivat noin 2 prosenttia. Muissa juomaryhmissä hintojen nousu oli 0,3–1,7 prosenttia. Vähittäiskulutuksessa eniten nousi väkevien juomien (1,9 %) hinnat ja anniskelukulutuksessa väkevien viinien (6,7 %) hinnat. (Liitetaulukko 1.)

Käsitteet ja määritelmät

Alkoholijuoma: Nautittavaksi tarkoitettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on yli 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

Väkevä alkoholijuoma: Alkoholipitoisuus yli 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. Näitä ovat viinat ja muut väkevät juomat.

Väkevä viini: Viinistä tai hedelmäviinistä etyylialkoholia lisäämällä valmistettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on enintään 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

Mieto viini: Viinirypäleistä, hedelmistä tai marjoista käymisteitse valmistettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on enintään 15 tilavuusprosenttia etyylialkoholia ja joka ei sisällä lisättyä etyylialkoholia.

Siideri: Tuoreista tai kuivatuista omenoista tai päärynöistä tai niistä valmistetuista täysmehuista käymisteitse valmistettu hedelmäviini, jonka alkoholipitoisuus on enintään 8,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia ja joka ei sisällä lisättyä etyylialkoholia.

Long drink -juoma: Käymisteitse tai tislattua alkoholia lisäämällä valmistettu juoma. Käymisteitse valmistettu long drink -juoma sisältää enintään 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. Tislattua alkoholia lisätään ainoastaan ns. vahvoin long drink -juomiin, jotka sisältävät enintään 15 tilavuusprosenttia etyylialkoholia ja joiden myynti on sallittua vain Alkon myymälöissä ja A- ja B-ravintoloissa.

Mallasjuomat: Sisältää vahvan oluen ja keskioluen. Vahva olut on käymisteitse pääasiassa maltaista valmistettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on yli 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. Keskiolut on käymisteitse pääasiassa maltaista valmistettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on enintään 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

Alkoholijuomien kulutuksen hintaindeksit: Alkoholijuomien koko tilastoidun kulutuksen hintojen kehitystä kuvaavat indeksit, jotka lasketaan painottamalla yhteen vähittäiskulutuksen ja anniskelukulutuksen hintaindeksit.

Anniskelukulutuksen hintaindeksit: Mittaavat kuluttajien alkoholijuomista maksamia hintoja ravintoloissa ja kahviloissa, joilla on oikeus alkoholijuomien anniskeluun.

Vähittäiskulutuksen hintaindeksit: Mittaavat kuluttajien maksamia hintoja Alkosta ja vähittäismyyntipaikoista ostetuista alkoholijuomista. Vähittäismyyntipaikkoja ovat elintarvikeliikkeet, kioskit ja huoltoasemat.

Alkoholijuomien kulutus: Hintaindeksien yhteydessä alkoholijuomien kulutus viittaa alkoholijuomien tilastoituun kulutukseen kotimaassa. Käsite ei sisällä tilastoimatonta kulutusta.

Tilastoitu kulutus: Alkoholijuomien vähittäiskulutus ja anniskelukulutus kotimaassa.

Vähittäiskulutus: Vähittäiskulutus Alkon myymälöistä ja tilauspalvelupisteistä sekä alkoholijuomien toimitukset elintarvikeliikkeille ja tilaviini- ja sahtimyymlöille.

Anniskelukulutus: Anniskelukulutus mitataan seuraamalla alkoholijuomien toimituksia anniskeluravintoloille

A-ravintolat: anniskelulupa kaikille alkoholijuomille

B-ravintolat: anniskelulupa enintään 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäville alkoholijuomille

C-ravintolat: anniskelulupa enintään 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäville, käymisteitse valmistetuille alkoholijuomille.

Indeksi: Kuvaa keskimääräistä suhteellista muutosta. Indeksi ilmaisee prosenttimuutoksen valitusta perusarvosta, jota yleensä merkitään sadalla (100). Useimmiten indeksillä kuvataan hintatason tai arvojen muutosta.

Nimellishintaindeksi: Mittaa suoraan hinnoissa tapahtuvia muutoksia.

Reaalihintaindeksi: Inflaation vaikutus hinnoissa on otettu huomioon. Reaalihintaindeksi lasketaan deflatoimalla nimellishintaindeksi Tilastokeskuksen kuluttajahintaindeksillä (2000=100).

Reaalihinta:

Tietyn perusvuoden hinnoin laskettu hinta, josta on poistettu hintatason muutosten vaikutukset. Reaalihinnalla tarkoitetaan kuluttajahintaindeksillä deflatoitua nimellishintaa.

Prisutvecklingen för alkoholdrycker 2012

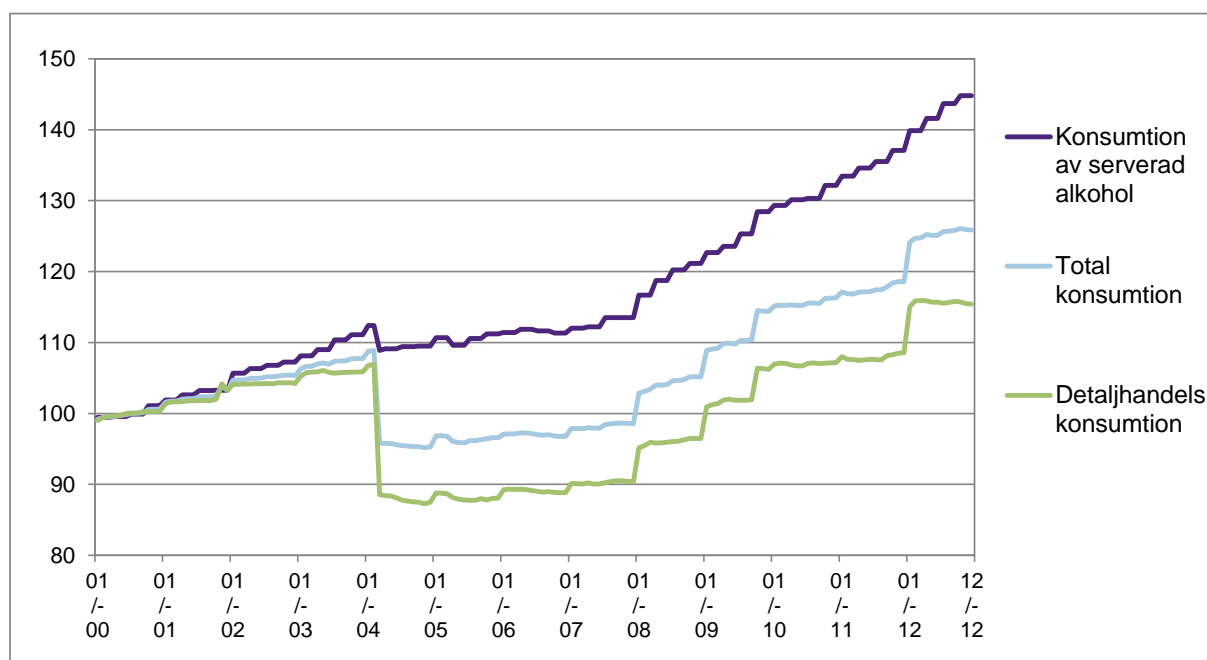
År 2012 steg de nominella priserna på alkoholdrycker med 6,6 procent jämfört med året innan. Inom detaljhandelskonsumtionen steg priserna med 7,5 procent och inom konsumtionen av serverad alkohol med 5,4 procent.

Realpriserna på alkoholdrycker steg med 3,7 procent år 2012 jämfört med året innan. Realpriserna har stigit med 13,8 procent mellan åren 2007 och 2012. Inflationens inverkan på realpriserna har beaktats. Inom detaljhandelskonsumtionen steg priserna med 4,6 procent jämfört med år 2011. År 2012 var realpriserna på alkoholdrycker fortfarande i genomsnitt en procent lägre än året före skattesänkningen, dvs. 2003.

När man jämför de olika varugrupperna framgår det att de nominella priserna på mellanöl, starkvin och long drink steg mest. År 2012 var det priset på mellanöl som steg mest inom både detaljhandelskonsumtionen och konsumtionen av serverad alkohol. De stigande nominella priserna beror delvis på att alkoholskatten höjdes 1.1.2012.

Preliminära uppgifter ger vid handen att de nominella priserna på alkoholdrycker kommer att stiga även år 2013. Under det första kvartalet av 2013 steg de nominella priserna på alkoholdrycker med 1,5 procent jämfört med det sista kvartalet av 2012.

Diagram 1. Nominella prisindex för alkoholkonsumtion, konsumtion av serverad alkohol och detaljhandelskonsumtion 2000–2012 (2000=100)

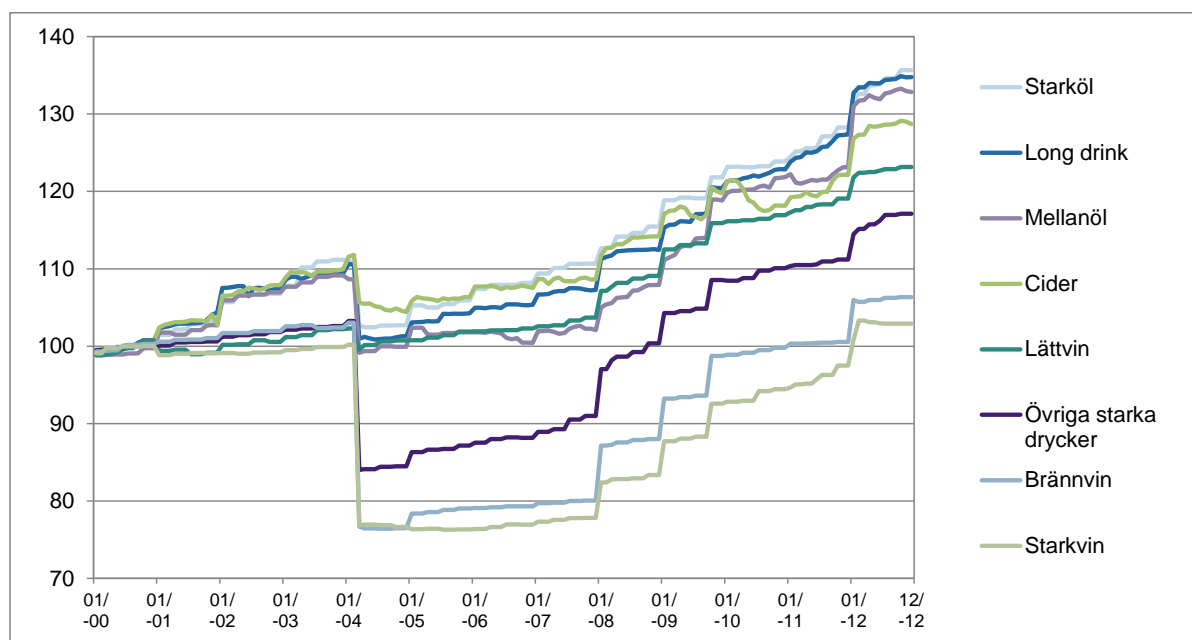

Nominella priser på alkoholdrycker

År 2012 steg de nominella priserna på alkoholdrycker med 6,6 procent. Prisstegringen var större inom detaljhandelskonsumtionen, dvs. i fråga om alkohol som köpts i Alkobotiker och i livsmedelsbutiker, kiosker och bensinstationer som säljer alkoholdrycker än inom konsumtionen av serverad alkohol, dvs. vid restauranger med alkoholservering. Inom detaljhandelskonsumtionen steg de nominella priserna med 7,5 procent och inom konsumtionen av serverad alkohol med 5,4 procent. De nominella priserna på alkoholdrycker har stigit med cirka 28 procent mellan åren 2007 och 2012 (diagram 1, bilagetabell 1).

När man jämför de olika varugrupperna framgår det att de nominella priserna på mellanöl (8,6 %), starkvin (7,1 %) och long drink (6,7 %) steg mest. Även priserna på övriga alkoholdrycker steg med 4–6 procent (diagram 2, bilagetabell 1). Inom detaljhandelskonsumtionen stod mellanölen (9,6 %) för den största prisstegringen jämfört med 2011. Inom konsumtionen av serverad alkohol steg i synnerhet priserna på svaga alkoholdrycker (4,8–6,3 %).

Diagram 2. Nominella prisindex för varugrupper 2000–2012 (2000=100)

Realpriser på alkoholdrycker

Realpriserna på alkoholdrycker steg med 3,7 procent år 2012. Inom detaljhandelskonsumtionen steg realpriserna med 4,6 procent jämfört med år 2011. Inom konsumtionen av serverad alkohol uppgick prisstegringen till 2,5 procent (diagram 3, bilagetabell 2).

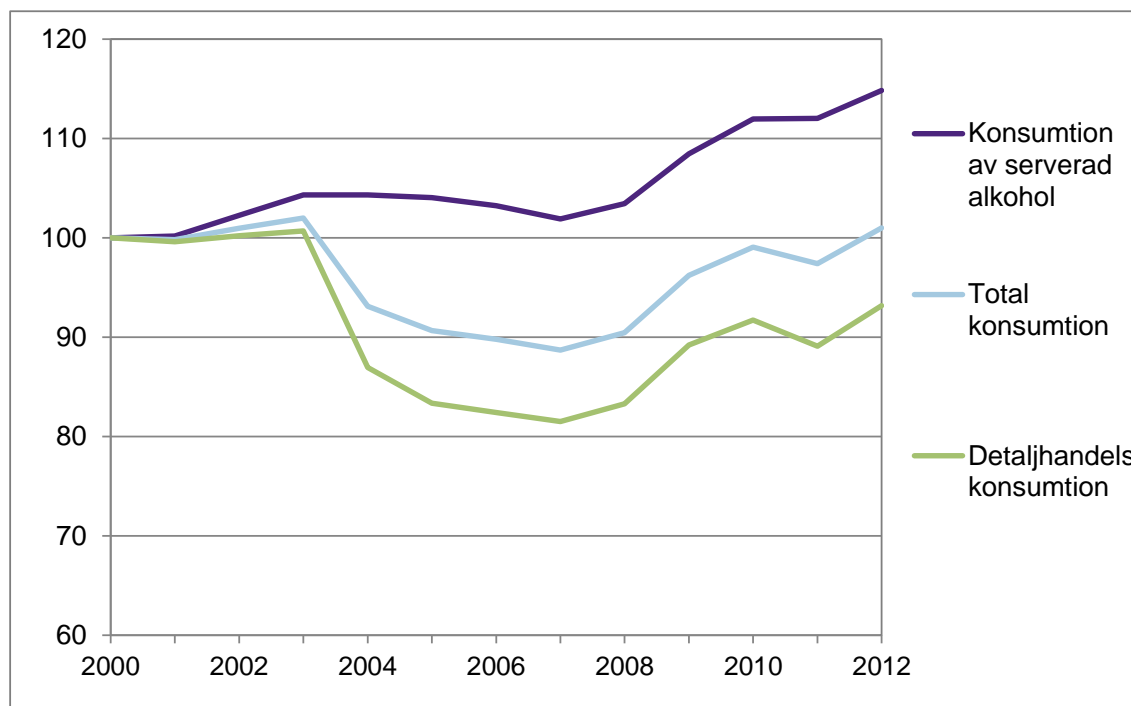
Realpriserna på alkoholdrycker har stigit med 13,8 procent mellan åren 2007 och 2012 (diagram 3, bilagetabell 2). Prisstegringen har delvis berott på 2008, 2009 och 2012 års höjningar i accisen på alkoholdrycker.

År 2008 höjdes accisen på alkoholdrycker med 15 procent i fråga om starka alkoholdrycker och med 10 procent i fråga om svaga alkoholdrycker. Samtidigt förbjöds också så kallad mängdrabatt, dvs. försäljning av två eller flera förpackningar eller portioner av alkoholdrycker till ett nedsatt sammanlagt pris inom detaljhandeln och på serveringsställen. År 2009 höjdes skatten på alkoholdrycker i två etapper, och båda gångerna höjdes accisen på alla alkoholdrycker med 10 procent. I början av år 2012 höjdes skatten på alkoholdrycker med 15 procent i fråga om svaga alkoholdrycker och med 10 procent i fråga om starka alkoholdrycker.

År 2012 var realpriserna på alkoholdrycker fortfarande en procent lägre än året före skattesänkningen, dvs. 2003. Realpriserna på alkoholdrycker sjönk från och med alkoholskattesänkningen år 2004 fram till år 2007.

När det gäller konsumtionen av serverad alkohol var effekterna av skattesänkningen redan från början små. År 2012 var realpriserna på serverad alkohol 10,1 procent högre än år 2003. Inom detaljhandelskonsumtionen var realpriserna år 2012 fortfarande 7,5 procent lägre än år 2003 (diagram 3, bilagetabell 2). Prisändringarna har varierat mellan de olika varugrupperna i synnerhet inom detaljhandelskonsumtionen under åren 2003–2012. Till exempel brännvinspriserna är fortfarande 23,7 procent lägre medan priserna på long drink däremot är 3,5 procent högre än år 2003.

Diagram 3. Realprisindex för den totala alkoholkonsumtionen, konsumtion av serverad alkohol och detaljhandelskonsumtion 2000–2012 (2000=100)

Preliminära uppgifter om prisutvecklingen för alkoholdrycker under det första kvartalet av 2013

Preliminära uppgifter ger vid handen att priserna på alkoholdrycker kommer att fortsätta stiga år 2013. Under det första kvartalet av 2013 steg de nominella priserna på alkoholdrycker med 1,5 procent jämfört med det sista kvartalet av 2012. Inom detaljhandelskonsumtionen steg de nominella priserna med 1,1 procent och inom konsumtionen av serverad alkohol med 2 procent.

Preliminära uppgifter visar att de nominella priserna på starka alkoholdrycker, starköl och long drink steg med cirka 2 procent. De övriga varugrupperna uppvisade en prisstegring på 0,3–1,7 procent. Inom detaljhandelskonsumtionen steg priserna på starka alkoholdrycker mest (1,9 %) medan starkvinerna (6,7 %) stod för den största prisstegringen inom konsumtionen av serverad alkohol (bilagetabell 1).

Begrepp och definitioner

Alkohol dryck: Dryck som är avsedd att förtäras och som innehåller mer än 2,8 volymprocent etylalkohol.

Stark alkohol dryck: Alkoholhalten överstiger 22 volymprocent etylalkohol. Till denna kategori hör brännvin och övriga starka alkohol drycker.

Starkvin: Av vin eller fruktvin tillverkad dryck med tillsatt etylalkohol, vars alkoholhalt är högst 22 volymprocent etylalkohol.

Lättvin: Dryck som genom jäsning tillverkats av vindruvor, frukt eller bär, och vars alkoholhalt är högst 15 volymprocent etylalkohol. Innehåller inte tillsatt etylalkohol.

Cider: Fruktvin, som genom jäsning tillverkats av färska eller torkade äpplen eller päron eller av juice som tillverkats av dessa. Cider har en alkoholhalt på högst 8,5 volymprocent etylalkohol och innehåller inte tillsatt etylalkohol.

Long drink: En dryck som tillverkats genom jäsning eller tillsättning av destillerad alkohol. Long drink som tillverkats genom jäsning innehåller högst 4,7 volymprocent etylalkohol. Destillerad alkohol tillsätts endast i så kallad stark long drink, som innehåller högst 15 volymprocent etylalkohol och som får säljas endast i Alkobutiker och på restauranger med A- och B-rättigheter.

Maltdrycker: Innefattar starköl och mellanöl. Starköl är en dryck som tillverkats huvudsakligen av malt genom jäsning och vars alkoholhalt överstiger 4,7 volymprocent etylalkohol. Mellanöl är en dryck som tillverkats huvudsakligen av malt genom jäsning och vars alkoholhalt är högst 4,7 volymprocent etylalkohol.

Prisindex för alkoholkonsumtion: Index som beskriver utvecklingen av priserna på alkohol drycker inom hela den registrerade konsumtionen och som beräknas genom att prisindexen för detaljhandelskonsumtion och konsumtion av serverad alkohol viktas samman.

Prisindex för konsumtion av serverad alkohol: Granskar de priser som konsumenterna betalar för alkohol drycker i restauranger och caféer med rättighet att servera alkohol drycker.

Prisindex för detaljhandelskonsumtion: Granskar de priser som konsumenterna betalar för alkohol drycker på Alko och på detaljhandelsställen. Med detaljhandelsställen avses livsmedelsbutiker, kiosker och bensinstationer.

Alkoholkonsumtion: I anslutning till prisindex avser alkoholkonsumtionen den registrerade konsumtionen av alkohol drycker i Finland. Begreppet innefattar inte den oregistrerade konsumtionen.

Registrerad konsumtion: Detaljhandelskonsumtion och konsumtion av serverad alkohol i Finland.

Detaljhandelskonsumtion: Detaljhandelskonsumtion av alkohol drycker som köpts i Alkos butiker och utlämningsställen samt leveranser av alkohol drycker till livsmedels-, gårdsvins- och sahtibutiker.

Konsumtion av serverad alkohol: Konsumtionen av serverad alkohol beräknas genom uppföljning av leveransen av alkohol drycker till serveringsrestauranger.

Restauranger med A-rättigheter: tillstånd att servera alla alkohol drycker

Restauranger med B-rättigheter: tillstånd att servera alkohol drycker som innehåller högst 22 volymprocent etylalkohol.

Restauranger med C-rättigheter: tillstånd att servera alkohol drycker som innehåller högst 4,7 volymprocent etylalkohol och som tillverkats genom jäsning.

Index: Beskriver den genomsnittliga relativa förändringen. Indexet anger den procentuella förändringen i förhållande till ett valt basvärde, som i regel är hundra (100). Oftast beskriver index förändringen i prisnivå eller värden.

Nominellt prisindex: Granskar förändringar som sker direkt i priserna.

Realprisindex: Inflationens inverkan på priserna har beaktats. Realprisindexet beräknas genom att det nominella prisindexet deflateras med Statistikcentralens konsumentprisindex (2000=100).

Realpris:

Pris som räknats utifrån priserna under ett visst basår och där effekterna av förändringarna i prisnivå har eliminerats. Med realpris avses det nominella priset deflaterat med konsumentprisindex.

Alcoholic beverage price trends 2012

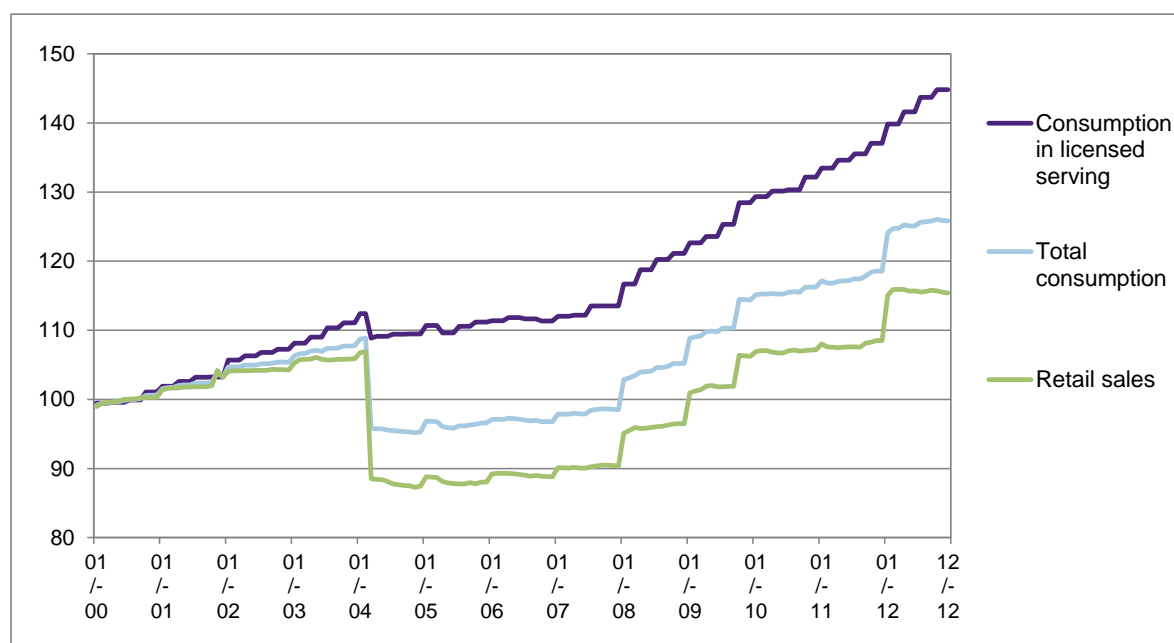
The nominal prices of alcoholic beverages increased in 2012 by 6.6 per cent on the previous year. Retail prices rose 7.5 per cent and prices in licensed serving 5.4 per cent.

In 2012, the prices of alcoholic beverages in real terms rose by 3.7 per cent on the previous year. The real prices have increased by 13.8 per cent between 2007 and 2012. Inflation has been taken into account in the real prices. In retail consumption the prices rose by 4.6 per cent on 2011. Real-term retail prices were still an average of 1.0 per cent lower in 2012 than in 2003, which was the year preceding the previous cut in alcohol taxes.

An analysis by beverage type shows that the greatest rises in nominal prices took place in medium beer, fortified wines and long drinks. Medium beer had the greatest price increase in both retail consumption and licensed serving in 2012. The rise in the nominal prices for alcoholic beverages is partly due to a raise in taxes on alcoholic beverages as of 1 January 2012.

Preliminary data show that the nominal prices for alcoholic beverages continue to rise in 2013. In the first quarter of 2013, nominal prices of alcoholic beverages rose by 1.5 per cent on the last quarter of 2012.

Figure 1. Nominal price indexes for consumption, licensed serving and retail sales of alcoholic beverages, 2000–2012 (2000=100)

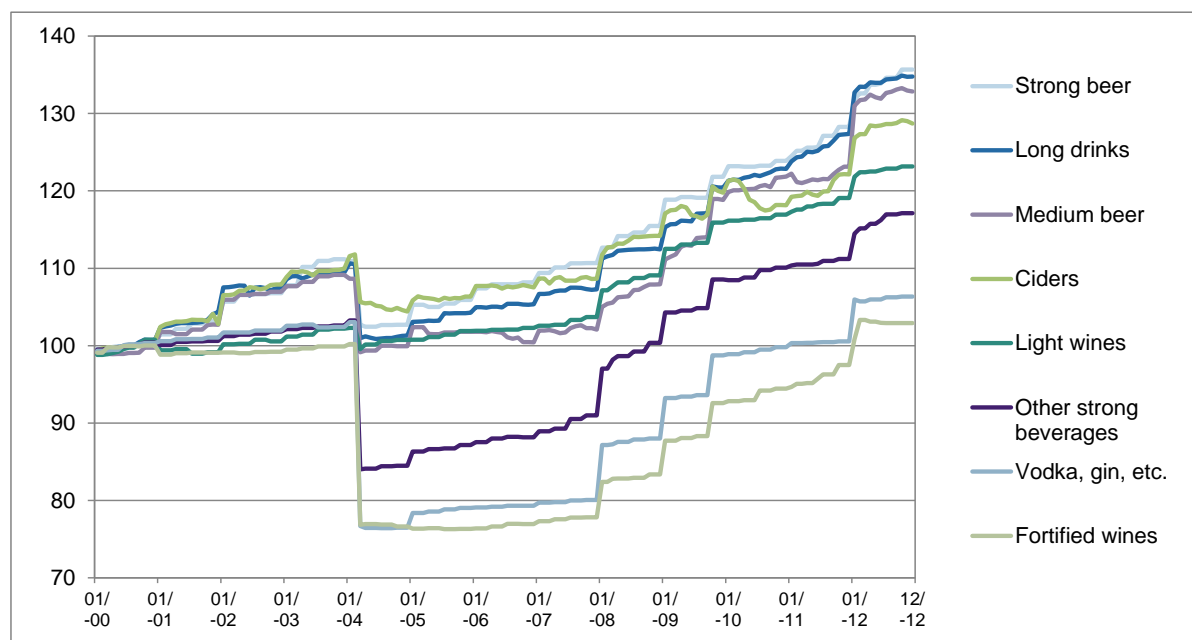

Nominal prices of alcoholic beverages

The nominal prices of alcoholic beverages increased by 6.6 per cent in 2012. The prices of almost all beverage types rose more in retail consumption, i.e. in Alko stores and grocery shops, kiosks and petrol stations, than in licensed serving, i.e. licensed restaurants and bars. Nominal prices rose by 7.5 per cent in retail consumption and 5.4 per cent in licensed serving. However, nominal prices of alcoholic beverages have increased by about 28 per cent between 2007 and 2012 (Figure 1, Appendix Table 1).

An analysis by beverage type shows that the greatest rises in nominal prices took place in medium beer (8.6%), fortified wines (7.1%) and long drinks (6.7%). The increase in nominal prices was about 4–6 per cent for all other beverage types too (Figure 2, Appendix Table 1). Medium beer had the greatest price rise in retail consumption (9.6%) compared with 2011, while in licensed serving the prices of mild alcoholic beverages rose the most (4.8–6.3%).

Figure 2. Nominal price indexes by type of beverage 2000–2012 (2000=100)

Real prices of alcoholic beverages

The real prices of alcoholic beverages increased by 3.7 per cent in 2012. In retail consumption the real prices rose by 4.6 per cent on 2011, while in licensed serving, the rise was about 2.5 per cent (Figure 3, Appendix Table 2).

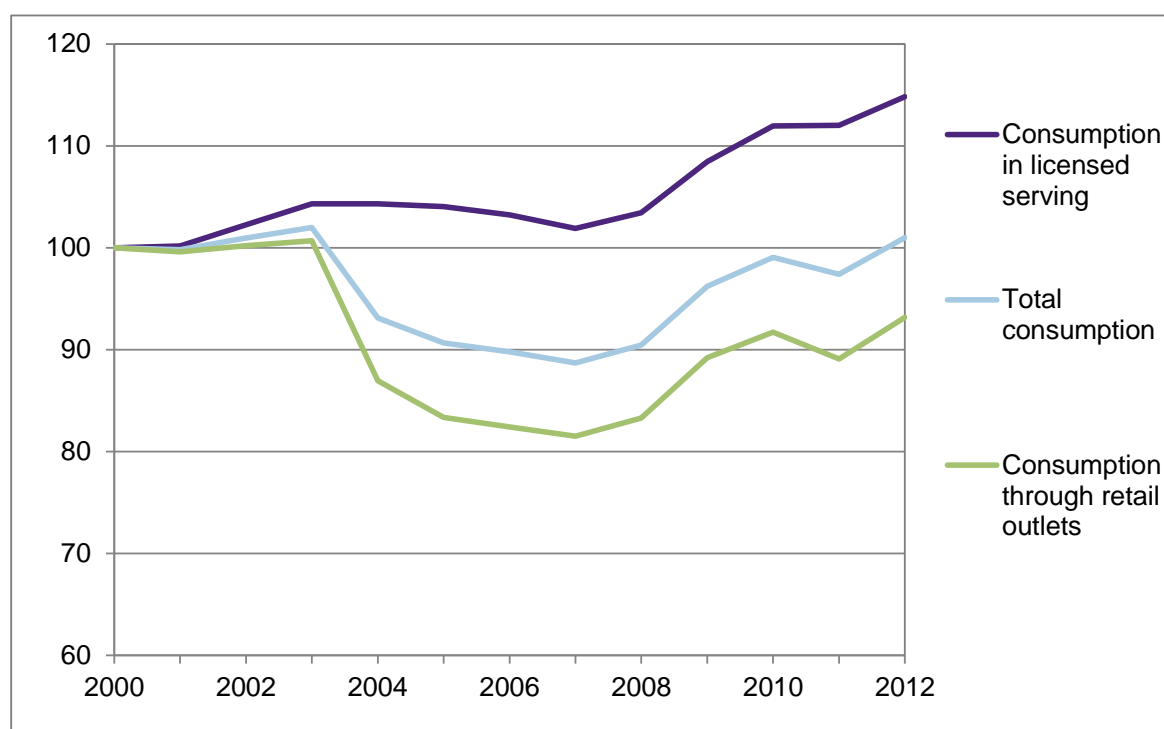
The real prices of alcoholic beverages have increased by 13.8 per cent between 2007 and 2012 (Figure 3, Appendix Table 2); the raised excise taxes on all alcoholic beverages in 2008, 2009 and 2012 are a contributing factor.

At the beginning of 2008, excise taxes on alcohol were raised by 15 per cent for strong alcoholic beverages and by 10 per cent for mild alcoholic beverages. At the same time, it became prohibited to use so called quantity discounts, that is, to offer two or more packages or portions of alcoholic beverages at a reduced total price in retail sales or licensed serving. In 2009, excise taxes on alcoholic beverages were raised twice, both times by 10 per cent. At the beginning of 2012, excise taxes on alcohol were raised by 15 per cent for mild alcoholic beverages and by 10 per cent for strong alcoholic beverages.

Real-term prices were still 1.0 per cent lower in 2012 than in 2003, which was the year preceding the previous cut in alcohol taxes. Real prices of alcoholic beverages fell from the 2004 tax reduction until 2007.

The tax reduction had only a minor impact on prices in licensed serving. In 2012, the prices in licensed serving were 10.1 per cent higher than in 2003. Real-term retail prices were still an average of 7.5 per cent lower in 2012 than in 2003 (Figure 3, Appendix Table 2). In 2003–2013, the changes in prices have varied between beverage types especially in retail consumption. For example, the prices of wines are still 23.7 per cent lower than in 2003, while the prices of long drinks are 3.5 higher than in 2003.

Figure 3. Real price indexes for consumption, licensed serving and retail sales of alcoholic beverages, 2000–2012 (2000=100)

Preliminary data on price trends in alcoholic beverages in the first quarter of 2013

Preliminary data show that the prices for alcoholic beverages continue to rise in 2013. In the first quarter of 2013, nominal prices of alcoholic beverages rose by 1.5 per cent on the last quarter of 2012. Nominal retail prices rose 1.1 per cent and prices in licensed serving 2 per cent.

Preliminary data for beverage types indicate that the greatest rise, around 2 per cent, took place in the nominal prices of strong alcoholic beverages, strong beer and long drinks. The rise in other beverage types was between 0.3 and 1.7 per cent. In retail consumption, the greatest rise was in the prices of strong alcoholic beverages (1.9%) and in licensed serving in the prices of fortified wines (6.7%) (Appendix Table 1).

Concepts and definitions

Alcoholic beverage: A beverage intended for consumption and containing more than 2.8 per cent by volume of ethyl alcohol.

Strong alcoholic beverage: Contains more than 22 per cent by volume of ethyl alcohol (vodka, gin etc. and other strong beverages).

Fortified wine: A beverage produced from wine or fruit wine by adding ethyl alcohol and containing no more than 22 per cent by volume of ethyl alcohol.

Light wine: A beverage produced from grape, fruits or berries by fermentation, containing no more than 15 per cent by volume of ethyl alcohol and no added ethyl alcohol.

Cider: A beverage produced from fresh or dried apples or pears or apple or pear juice by fermentation, containing no more than 8.5 per cent by volume of ethyl alcohol and no added ethyl alcohol.

Long drink: A beverage produced by fermentation or by adding distilled alcohol. Long drinks produced by fermentation cannot contain more than 4.7 per cent by volume of ethyl alcohol. Distilled alcohol is only added to so-called strong long drink, containing no more than 15 per cent by volume of ethyl alcohol and licensed for sale only in Alko stores and restaurants.

Beer: The category consists of strong beer and medium beer. Strong beer is produced primarily from malt by fermentation, and contains more than 4.7 per cent by volume of ethyl alcohol. Medium beer is produced primarily from malt by fermentation, and contains no more than 4.7 per cent by volume of ethyl alcohol.

Alcoholic beverage price indexes: Indexes describing the price trends for the total documented consumption of alcoholic beverages, calculated through weighting the price indexes for retail consumption and consumption on licensed premises.

Alcoholic beverage price index for licensed consumption of alcohol: An index of consumer prices for alcoholic beverages in licensed restaurants and cafés.

Alcoholic beverage price index for retail consumption: An index of consumer prices for alcoholic beverages bought in Alko stores and other retail outlets. Retail outlets refer to grocery shops, kiosks and petrol stations.

Consumption of alcoholic beverages: In the context of price indexes, the consumption of alcoholic beverages refers to documented consumption in Finland. The concept does not comprise undocumented consumption.

Documented consumption: Retail consumption and the licensed serving of alcoholic beverages in Finland.

Retail consumption: Retail consumption from Alko stores and delivery points and deliveries of alcoholic beverages to grocery shops and to stores for selling fruit wine and sahti.

Consumption on licensed premises: Licensed serving is estimated by monitoring deliveries of alcoholic beverages to licensed restaurants.

Restaurants with licence A: licensed to serve all types of alcoholic beverages.

Restaurants with licence B: licensed to serve alcoholic beverages with an alcohol content of no more than 22 per cent by volume of ethyl alcohol.

Restaurants with licence C: Licensed to serve alcoholic beverages with alcohol content of no more than 4.7 per cent by volume of ethyl alcohol and produced through fermentation.

Index: Describes the average relative change. The index indicates a change, given in per cent, from a selected base value, usually one hundred (100). Indexes usually describe changes in price levels or value.

Nominal price index: Measures direct changes in prices.

Real price index: Inflation has been taken into account in the prices. The real price index is calculated by deflating the nominal price index with the consumer price index of Statistics Finland (2000=100).

Real price: The price calculated relative to a particular base year, adjusted to remove the effects of price level changes over time. Real price refers to the nominal price, deflated by the consumer price index.

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Alkoholijuomien kulutuksen nimellishintaindeksejä 2003–2012.

Liitetaulukko 2. Alkoholijuomien kulutuksen reaalihintaindeksejä vuosina 2003–2012.

Tabellbilagor

Bilagetabell 1. Nominella prisindex för alkoholkonsumtionen 2003–2012.

Bilagetabell 2. Realprisindex för alkoholkonsumtionen 2003–2012.

Appendix Tables

Appendix Table 1. Nominal price indexes for alcoholic beverage consumption 2003–2012.

Appendix Table 2. Real price indexes for alcoholic beverage consumption 2003–2012.

Liitetaulukko 1. - Bilagetabell 1. - Appendix table 1.

Alkoholijuomien kulutuksen nimellishintaindeksejä vuosina 2003–2012.

Nominella prisindex för alkoholkonsumtionen 2003–2012.

Nominal price indexes for alcoholic beverage consumption 2003–2012.

Kulutus yhteensä - Total consumption - Total consumption									
	Viinat	Muut väkevät juomat	2000=100 Väkevät viinit	Miedot viinit	Siiderit	Long drink	Vahva olut	Keskiolet	Kaikki juomat
	Brännvin	Övriga starka drycker	Starkvin	Lättvin	Cider	Long drink	Stark öl	Mellanöl	Alla drycker
	<i>Vodka, gin etc.</i>	<i>Other strong beverages</i>	<i>Fortified wines</i>	<i>Light wines</i>	<i>Ciders</i>	<i>Long drink</i>	<i>Strong beer</i>	<i>Medium beer</i>	<i>All beverages</i>
2003	102,4	102,4	99,8	101,7	109,1	107,4	112,9	107,2	106,8
2004	77,1	85,9	82,0	100,6	105,3	100,7	105,8	99,7	96,8
2005	72,9	84,3	76,7	100,9	105,3	101,1	104,9	98,5	95,1
2006	73,3	85,6	77,1	101,6	106,8	102,9	105,9	100,6	95,8
2007	74,1	87,5	78,0	102,6	107,9	104,6	108,3	100,7	97,0
2008	87,7	98,9	82,9	108,3	113,5	112,2	114,2	106,7	104,3
2009	94,7	105,6	89,2	113,7	117,9	117,3	119,8	114,3	110,9
2010	99,3	109,3	93,6	116,5	119,1	122,1	123,4	120,5	115,5
2011	100,4	110,8	96,0	118,3	120,4	125,6	126,5	121,9	117,5
2012	106,1	116,2	102,8	122,7	128,3	134,1	134,1	132,4	125,3
2012 4. vuosineljännes	106,3	117,1	102,9	123,2	129,0	134,8	135,7	133,0	125,9
2012 4:e kvartalet									
2012 4th quarter									
2013 1. vuosineljännes*	108,0	119,6	104,7	125,0	129,4	137,2	138,2	134,6	127,8
2013 1:a kvartalet*									
2013 1st quarter*									
muutos loka-marras-joulu 2012/ tammi-helmi-maalis 2013*, %	1,5	2,1	1,7	1,5	0,3	1,8	1,9	1,2	1,5
förändr. okt-nov-dec 2012/ jan-feb-mar 2013*, %									
change Oct-Nov-Dec 2012/ Jan-Feb-Mar 2013*, %									
Vähittäiskulutus - Detaljhandelskonsumtion - Consumption through retail outlets									
	Viinat	Muut väkevät juomat	Väkevät viinit	Miedot viinit	Siiderit	Long drink	Vahva olut	Keskiolet	Kaikki juomat
	Brännvin	Övriga starka drycker	Starkvin	Lättvin	Cider	Long drink	Stark öl	Mellanöl	Alla drycker
	<i>Vodka, gin etc.</i>	<i>Other strong beverages</i>	<i>Fortified wines</i>	<i>Light wines</i>	<i>Ciders</i>	<i>Long drink</i>	<i>Strong beer</i>	<i>Medium beer</i>	<i>All beverages</i>
2003	100,1	100,1	99,2	99,5	111,6	110,5	111,2	105,3	105,8
2004	70,1	77,3	78,8	97,7	105,2	100,5	98,4	92,8	91,5
2005	64,1	74,1	74,6	97,0	104,2	99,9	94,2	91,2	88,5
2006	64,0	75,0	75,0	97,3	105,3	101,8	92,9	94,1	89,1
2007	64,1	76,7	75,8	98,0	106,1	103,8	94,0	94,6	90,2
2008	72,0	87,5	81,1	102,5	110,1	108,7	98,7	99,5	96,0
2009	79,4	94,7	87,2	107,6	115,1	115,7	105,6	106,8	102,8
2010	84,1	98,0	91,4	109,7	115,7	121,7	111,2	112,0	107,0
2011	84,4	98,6	93,2	110,6	116,2	125,8	113,3	111,8	107,5
2012	90,3	104,3	100,2	114,2	125,3	135,1	120,5	122,5	115,6
2012 4. vuosineljännes	90,3	105,1	100,3	114,4	125,1	135,1	121,4	121,9	115,5
2012 4:e kvartalet									
2012 4th quarter									
2013 1. vuosineljännes*	91,0	107,2	101,7	116,1	124,6	137,1	123,5	122,9	116,8
2013 1:a kvartalet*									
2013 1st quarter*									
muutos loka-marras-joulu 2012/ tammi-helmi-maalis 2013*, %	0,9	1,9	1,4	1,5	-0,4	1,5	1,8	0,8	1,1
förändr. okt-nov-dec 2012/ jan-feb-mar 2013*, %									
change Oct-Nov-Dec 2012/ Jan-Feb-Mar 2013*, %									

Liitetaulukko 1. - Bilagetabell 1. - Appendix table 1.

Anniskelukulut - Konsumtion av serverad alkohol - Consumption in licensed serving

	Viinat	Muut väkevät juomat	Väkevät viinit	Miedot viin	Siiderit	Long drink	Vahva olut	Keskiolut	Kaikki juomat
	Brännvin	Övriga starka drycker	Starkvin	Lättvin	Cider	Long drink	Stark öl	Mellanöl	Alla drycker
	Vodka, gin etc.	Other strong beverages	Fortified wines	Light wines	Ciders	Long drink	Strong beer	Medium beer	All beverages
2003	107,6	106,4	108,2	111,5	107,1	106,7	114,1	111,1	109,6
2004	104,1	104,4	108,3	114,2	107,4	105,8	113,6	112,8	109,7
2005	105,0	105,6	107,8	119,2	108,7	107,5	115,5	112,5	110,5
2006	106,7	107,5	108,8	121,7	110,8	109,3	118,4	112,7	111,6
2007	109,1	109,8	111,1	124,3	112,6	110,9	121,7	112,1	112,8
2008	114,6	116,8	115,5	134,6	117,8	115,3	126,9	118,1	119,2
2009	119,5	122,1	125,6	141,1	121,2	117,8	131,0	125,9	125,0
2010	123,1	126,3	135,9	146,5	123,2	120,9	133,0	134,3	130,7
2011	126,1	129,5	149,1	152,5	125,7	123,7	136,9	139,8	135,2
2012	129,7	134,2	151,4	160,7	131,8	130,8	144,9	148,6	142,5
2012 4. vuosineljännes	130,6	135,2	149,7	162,1	133,6	132,4	147,0	152,4	144,8
2012 4:e kvartalet									
2012 4th quarter									
2013 1. vuosineljännes*	134,4	138,4	159,8	164,6	135,4	135,3	149,8	155,4	147,7
2013 1:a kvartalet*									
2013 1st quarter*									
muutos loka-marras-joulu 2012/ tammi-helmi-maalis 2013*, %	2,9	2,4	6,7	1,5	1,4	2,2	1,9	2,0	2,0
förändr. okt-nov-dec 2012/ jan-feb- mar 2013*, %									
change Oct-Nov-Dec 2012/ Jan-Feb- Mar 2013*, %									

*ennakkotieto - preliminär uppgift - preliminary data

Liitetaulukko 2. - Bilagetabell 2. - Appendix table 2.

Alkoholijuomien kulutuksen reaalihintaindeksejä vuosina 2003–2012.

Realprisindex för alkoholkonsumtionen 2003–2012.

Real price indexes for alcoholic beverage consumption 2003–2012.

Kulutus yhteensä - Total konsumtion - Total consumption			2000=100						
	Viinat	Muut väkevät juomat	Väkevät viinit	Miedot viinit	Siiderit	Long drink	Vahva olut	Keskiolut	Kaikki juomat
	Brännvin	Övriga starka drycker	Starkvin	Lättvin	Cider	Long drink	Stark öl	Mellanöl	Alla drycker
	<i>Vodka, gin etc.</i>	<i>Other strong beverages</i>	<i>Fortified wines</i>	<i>Light wines</i>	<i>Ciders</i>	<i>Long drink</i>	<i>Strong beer</i>	<i>Medium beer</i>	<i>All beverages</i>
2003	97,2	97,5	94,9	96,9	104,3	103,8	104,7	105,8	102,0
2004	78,4	83,3	76,2	95,7	100,9	98,2	99,0	98,8	93,1
2005	74,4	81,1	71,8	95,2	100,1	97,7	98,4	95,3	90,7
2006	73,4	80,9	70,9	94,2	99,8	97,8	98,9	93,7	89,8
2007	72,3	80,6	70,0	92,8	98,4	97,1	98,7	91,5	88,7
2008	76,1	85,8	71,9	94,0	98,5	97,2	99,1	92,6	90,5
2009	82,2	91,6	77,4	98,6	102,3	101,8	103,9	99,2	96,2
2010	85,2	93,7	80,2	99,8	102,1	104,6	105,8	103,3	99,0
2011	83,2	91,8	79,5	98,0	99,7	104,1	104,8	101,0	97,4
2012	85,5	93,6	82,9	98,9	103,4	108,1	108,1	106,7	101,0

Vähittäiskulutus - Detaljhandelskonsumtion - Consumption through retail outlets

	Viinat	Muut väkevät juomat	Väkevät viinit	Miedot viinit	Siiderit	Long drink	Vahva olut	Keskiolut	Kaikki juomat
	Brännvin	Övriga starka drycker	Starkvin	Lättvin	Cider	Long drink	Stark öl	Mellanöl	Alla drycker
	<i>Vodka, gin etc.</i>	<i>Other strong beverages</i>	<i>Fortified wines</i>	<i>Light wines</i>	<i>Ciders</i>	<i>Long drink</i>	<i>Strong beer</i>	<i>Medium beer</i>	<i>All beverages</i>
2003	95,3	95,2	94,4	94,7	106,2	105,2	100,2	105,9	100,7
2004	66,6	73,4	74,8	92,8	100,0	95,5	88,2	93,5	86,9
2005	60,4	69,8	70,2	91,4	98,1	94,1	85,8	88,7	83,3
2006	59,2	69,4	69,4	90,1	97,5	94,2	85,9	87,1	82,4
2007	57,9	69,2	68,4	88,5	95,8	93,7	84,9	85,4	81,5
2008	62,5	75,9	70,4	88,9	95,5	94,3	85,6	86,3	83,3
2009	68,9	82,2	75,7	93,3	99,9	100,4	91,7	92,7	89,2
2010	72,1	84,0	78,3	94,1	99,2	104,3	95,4	96,0	91,7
2011	69,9	81,7	77,2	91,6	96,2	104,2	93,9	92,6	89,1
2012	72,7	84,1	80,7	92,0	100,9	108,9	97,1	98,7	93,2

Liitetaulukko 2. - Bilagetabell 2. - Appendix table 2.

Alkoholijuomien kulutuksen reaalihintaindeksejä vuosina 2003–2012.

Realprisindex för alkoholkonsumtionen 2003–2012.

Real price indexes for alcoholic beverage consumption 2003–2012.

Anniskelukulutus - Konsumtion av serverad alkohol - Consumption in licensed serving

	Viinat	Muut väkevät juomat	Väkevät viinit	Miedot viinit	Siiderit	Long drink	Vahva olut	Keskiolut	Kaikki juomat
	Brännvin	Övriga starka drycker	Starkvin	Lättvin	Cider	Long drink	Stark öl	Mellanöl	Alla drycker
	<i>Vodka, gin etc.</i>	<i>Other strong beverages</i>	<i>Fortified wines</i>	<i>Light wines</i>	<i>Ciders</i>	<i>Long drink</i>	<i>Strong beer</i>	<i>Medium beer</i>	<i>All beverages</i>
2003	102,4	101,3	103,0	106,1	102,0	101,6	108,6	105,7	104,3
2004	98,9	99,2	102,9	108,5	102,1	100,5	107,9	107,2	104,3
2005	98,9	99,4	101,6	112,2	102,4	101,2	108,7	106,0	104,0
2006	98,7	99,4	100,7	112,7	102,5	101,1	109,6	104,3	103,2
2007	98,6	99,2	100,3	112,3	101,7	100,2	109,9	101,2	101,9
2008	99,5	101,4	100,2	116,8	102,2	100,0	110,1	102,5	103,4
2009	103,7	105,9	109,0	122,4	105,1	102,2	113,7	109,2	108,5
2010	105,5	108,3	116,5	125,6	105,6	103,6	114,0	115,2	112,0
2011	104,4	107,3	123,5	126,3	104,1	102,4	113,4	115,8	112,0
2012	104,5	108,1	121,9	129,5	106,2	105,4	116,8	119,7	114,8

Laatuseloste (SVT)

Alkoholijuomien hintaindeksit

Tilastotietojen relevanssi

Alkoholijuomien hintaindeksit -tilasto kuvaa kuluttajien alkoholijuomista maksamien hintojen kehitystä.

Alkoholijuomien hintaindeksi 2000=100 -indeksin referenssijakso on vuosi 2000. Aiemmat alkoholijuomien hintaindeksien referenssijaksot ovat olleet vuodet 1951 ja 1969.

Julkaisun tiedot perustuvat pääasiassa Terveystieteiden tutkimuskeskuksen (THL) (vuoteen 2008 saakka Stakesin), Alko Oy:n ja Tilastokeskuksen keräämiin valtakunnallisiin tilastoihin ja rekistereihin. Niiden keruu perustuu Tilastolakiin (280/2004) ja lakiin Terveystieteiden tutkimuskeskuksen (668/2008).

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Alkoholijuomien hintaindeksi lasketaan painottamalla yhteen alkoholijuomien vähittäismyyntihintaindeksi ja anniskeluhintaindeksi. Painoina käytetään laskettavaa indeksiä vastaavan vuoden alkoholijuomien kulutuksen arvo-osuuksia.

Vähittäismyyntihintaindeksi lasketaan painottamalla yhteen Alko Oy:n laatimat Alkon alkoholijuomien hintaindeksit ja Tilastokeskuksen laskemat elintarvikeliikkeiden alkoholijuomien hintaindeksit. Painoina käytetään laskettavaa indeksiä vastaavan vuoden alkoholijuomien kulutuksen arvo-osuuksia.

Anniskeluhintojen hintaseurantaa varten THL kerää neljä kertaa vuodessa noin 190 ravintolalta esimerkkijuomien ravintolahintatiedot. Otoksessa on mukana keskimäärin 120 AB-ravintolaa ja 70 C-ravintolaa. Kyselyn ravintolat valitaan satunnaisotannalla, ja yksi ravintola on kyselyssä mukana keskimäärin 3 vuotta. Niille otantaan valituille ravintoloille, jotka eivät vastaa määräaikaan mennessä, lähetetään muistutuskirje. Ravintolat ilmoittavat kustakin määritellystä juomaryhmästä suosituimman tuotteen hinnan.

Hintaindeksien laskennassa sovelletaan Divisia-Törnqvist-indeksikaavaa.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Vähittäismyyntitietojen oikeellisuus riippuu Alko Oy:ltä ja Tilastokeskukselta saatavien tietojen oikeellisuudesta ja tarkkuudesta. Virhettä epäiltäessä tiedot tarkistetaan.

Anniskelumyyntitiedot ovat oikeita, jos ravintolat ilmoittavat hintatiedot oikein. Tietojen tallennusvaiheessa verrataan tietoja aikaisempiin ja suurten poikkeamien syyt pyritään selvittämään. Jos epäillään virhettä, tieto jätetään tilastoinnin ulkopuolelle.

Myyntiin tulevat uudet tuotteet voidaan ottaa mukaan indeksilaskentaan vasta, kun ne ovat olleet markkinoilla vähintään kahden laskentakauden ajan.

Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

THL tuottaa vähittäismyyntihintaindeksit kuukausittain ja ne ovat saatavilla tilastokuukautta seuraavan kuukauden 14. päivänä tai sitä seuraavana arkipäivänä. Anniskelumyyntihintaindeksit lasketaan neljä kertaa vuodessa ja ne ovat saatavilla tilastointikuukautta seuraavan puolentoista kuukauden sisällä. Tilasto on ilmestyessään ennakkollinen. Lopullinen tieto julkaistaan tilastointivuotta seuraavan kesäkuun aikana.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys

Alkoholijuomien hintakehityksestä julkaistaan vuosittain ilmestyvä tilastoraportti, joka löytyy THL:n verkkosivuilta www.thl.fi/tilastot/alkoholinhintakehitys. Tiedot löytyvät myös SVT-sarjaan kuuluvasta Päihdetilastollisesta vuosikirjasta, joka julkaistaan vuosittain verkossa osoitteessa <http://www.thl.fi/paihdetilastollinen vuosikirja>.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Alkoholijuomien hintakehitystä kuvaavia tietoja on tuotettu vuosina 1932–1994 Alko Oy:ssä. Vuodesta 1995 lähtien alkoholijuomien hintaindeksit on laadittu ja julkaistu Stakesissa, ja vuodesta 2009 lähtien THL:ssa. Alko Oy on vuodesta 1995 lähtien kerännyt ja laatinut alkoholijuomien hintaindeksisarjat Alkon vähittäismyynnin osalta, Tilastokeskus elintarvikeliikkeiden myymien alkoholijuomien osalta ja THL ravintoloissa anniskeltavien alkoholijuomien osalta.

Saadut indeksisarjat painotetaan yhteen ja julkaistaan THL:ssa. Alkoholijuomien hintakehitystä kuvaavia tietoja (2000=100) on tuotettu vuodesta 2000. Käsitteet ja määritelmät ovat pysyneet samansisältöisinä. Julkaisussa käytetyt käsitteet on määriteltä osassa Käsitteet ja määritelmät.

Tilastoissa käytetään käyttötarkoituksen mukaista tuoteluokitusta, joka perustuu kansainvälisesti hyväksytyn COICOP-luokituksen Euroopan unionin tilastotoimessa vahvistettuun versioon. Kansallista käyttöä varten luokitusta on hieman tarkennettu.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastoraportti sisältää koko maan kattavia hintatietoja. Anniskelumyynnin ja vähittäismyynnin tiedonkeruut tapahtuvat maanlaajuisesti.

Vuoden 2012 tilastoa koskevat erityiskysymykset

Alkoholijuomien hintojen kasvuun on vaikuttanut osin 1.1.2012 tapahtunut alkoholijuomaveron korotus.

Kvalitetsbeskrivning (FOS)

Prisindex för alkoholdrycker

Statistikuppgifternas relevans

Statistiken över prisindex för alkoholdrycker anger hur priserna på alkoholdrycker som köps av konsumenter utvecklas.

Referensperioden för prisindex 2000=100 för alkoholdrycker är år 2000. Tidigare har åren 1951 och 1969 använts som referensperioder för prisindexen för alkoholdrycker.

Uppgifterna i publikationen grundar sig i huvudsak på nationell statistik och nationella register som Institutet för hälsa och välfärd (THL) (fram till år 2008 Stakes), Alko Oy och Statistikcentralen svarar för. Insamlingen av uppgifterna bygger på statistiklagen (280/2004) och lagen om Institutet för hälsa och välfärd (668/2008).

Metodbeskrivning för statistikundersökningen

Prisindexet för alkoholdrycker beräknas så att detaljhandelsprisindexet och serveringsprisindexet för alkoholdrycker viktas samman. Som vikter används värdeandelar för alkoholkonsumtionen det år för vilket indexet beräknas.

Prisindexet för detaljhandeln beräknas så att Alko Oy:s prisindex för Alkos alkoholdrycker och Statistikcentralens prisindex för alkoholdrycker som säljs i livsmedelsbutiker viktas samman. Som vikter används värdeandelar för alkoholkonsumtionen det år för vilket indexet beräknas.

För uppföljningen av serveringspriserna samlar THL in prisuppgifter om exempeldrycker från cirka 190 restauranger fyra gånger per år. I urvalet ingår i snitt 120 restauranger med AB-rättigheter och 70 restauranger med C-rättigheter. Enkätrestaurangerna väljs ut genom randomiserat urval, och en restaurang deltar i enkäten i snitt tre år. Restauranger som ingår i urvalet och som inte svarar inom utsatt tid får ett påminnelsebrev. Restaurangerna meddelar för varje angiven varugrupp priset på sin populäraste produkt.

I beräkningen av prisindexen tillämpas indexformeln Divisia-Törnqvist.

Uppgifternas riktighet och exakthet

Detaljhandelsuppgifternas riktighet beror på riktigheten och exaktheten hos de uppgifter som fås från Alko Oy och Statistikcentralen. Vid misstanke om fel kontrolleras uppgifterna.

Uppgifterna om försäljning av alkoholdrycker för servering är korrekta om restaurangerna angett korrekta prisuppgifter. När uppgifterna lagras jämförs de med tidigare uppgifter, och orsaker till stora avvikelser utreds i mån av möjlighet. Vid misstanke om fel lämnas uppgiften utanför statistiken.

Nya produkter som kommer till försäljning kan tas med i indexberäkningen först när de varit på marknaden under minst två beräkningsperioder.

Uppgifternas aktualitet och punktlighet

THL beräknar detaljhandelsprisindexen varje månad, och de finns att få den fjortonde dagen eller därpå följande vardag i månaden efter statistikföringsmånaden. Prisindexen för försäljningen av alkoholdrycker för servering beräknas fyra gånger per år, och de finns att få inom en och en halv månad efter statistikföringsmånaden. När statistiken utkommer är den preliminär. De slutliga uppgifterna publiceras i juni året efter statistikföringsåret.

Uppgifternas tillgänglighet och transparens

Varje år utkommer en statistikrapport om prisutvecklingen för alkoholdrycker, och denna hittas på THL:s webbplats www.thl.fi/tilastot/alkoholinhintakehitys. Uppgifterna finns också i Statistisk årsbok om alkohol och

narkotika, som ingår i FOS-serien och som utkommer varje år på webben på adressen <http://www.thl.fi/paihdetilastollinenvuosikirja>.

Uppgifternas jämförbarhet

Uppgifter om prisutvecklingen för alkoholdrycker togs fram av Alko Oy åren 1932–1994. Från och med år 1995 beräknades och publicerades prisindexen för alkoholdrycker av Stakes, och från år 2009 har de beräknats och publicerats av THL. Alltsedan år 1995 har Alko Oy både samlat in uppgifter och sammanställt alkoholprisindexserierna för Alkos detaljhandel. Statistikcentralen har gjort samma sak för de alkoholdryckers del som säljs i livsmedelsbutiker och THL för de alkoholdryckers del som säljs för servering på restauranger.

Indexserierna sammanviktas och publiceras sedan av THL. Uppgifter om prisutvecklingen för alkoholdrycker (2000=100) har tagits fram sedan år 2000. Begreppen och definitionerna har förblivit rätt oförändrade. De begrepp som används i publikationen definieras under "Begrepp och definitioner".

I statistiken används en ändamålsenlig varuindelning som bygger på den av EU:s statistikväsende styrkta versionen av den internationellt godkända COICOP-klassificeringen. Indelningen har specificerats något enligt de nationella behoven.

Tydlighet och konsistens/enhetlighet

Statistikrapporten innehåller prisuppgifter från hela landet. Uppgifterna om försäljningen av alkoholdrycker för servering och detaljhandeln insamlas på riksomfattande nivå.

Specialfrågor gällande statistiken för år 2012

De stigande priserna på alkoholdrycker beror delvis på att alkoholskatten höjdes 1.1.2012.

Quality description (OSF)

Alcoholic beverage price indexes

Relevance of statistical data

The statistics Alcoholic beverage price indexes describe trends in the consumer prices of alcoholic beverages.

The reference period of time for the alcoholic beverage price index 2000=100 is the year 2000. The previous reference periods for the alcoholic beverage price index were 1951 and 1969.

The data are mainly based on national statistics and registers collected by the National Institute for Health and Welfare (THL, previously STAKES until 2008), Alko Inc. and Statistics Finland. The data collection is based on the Statistics Act (280/2004) and the Act on the National Institute for Health and Welfare (668/2008).

Description of methods

The alcoholic beverage price index is calculated from the alcoholic beverages retail sales index and the licensed serving index by adding them together with weights. The weights represent the shares of the value of the alcohol consumption for the year corresponding to the index to be calculated.

The retail sales price index is obtained from the alcoholic beverage price indexes prepared by Alko Inc. and the grocery shop alcoholic beverage price indexes calculated by Statistics Finland by adding them together with weights. The weights represent the shares of the value of the alcohol consumption for the year corresponding to the index to be calculated.

As part of monitoring price trends in licensed serving, THL collects data on the restaurant prices of exemplar drinks from some 190 restaurants four times a year. The sample consists of an average of 120 A- and B-licensed restaurants and 70 C-licensed restaurants. The restaurants for the survey are selected through random sampling, with each restaurant participating for an average of three years. A reminder is sent to restaurants that fail to respond within a specified time. For each specified type of beverage, the restaurants report the price of their most popular product.

The price indexes are calculated using the Divisia-Törnqvist index formula.

Correctness and accuracy of data

The correctness and accuracy of retail sales data depends on the correctness and accuracy of the data received from Alko Inc. and Statistics Finland. If an error is suspected, the data are re-inspected.

Licensed serving data are correct insofar as the price data have been reported correctly by restaurants. At the data storage stage, the data are compared with previous data and efforts are made to find the reasons for any major deviations. If an error is suspected, the data item is excluded from the statistics.

New products introduced to the market can be included in the calculation of the index only after they have been on the market for a minimum of two calculation periods.

Timeliness and promptness of published data

THL produces the retail price indexes monthly, so that they are available on the 14th day (or the next working day if the 14th is not a working day) of the month following the statistical reference month. The price indexes for licensed serving are calculated four times a year, so that they are available within one and a half months of the end of the statistical reference month. The statistics are preliminary when they are published. The final data are published in June following the statistical reference year.

Accessibility and transparency of data

The annual statistical report published on alcoholic beverage price trends can be found on the THL website at <http://www.thl.fi/en/statistics/alcoholprices>. The data are also published in the Yearbook of Alcohol and Drug Statistics, an online publication in the OSF Publication Series available at <http://www.thl.fi/paihdetilastollinenvuosikirja>.

Comparability of statistical data

In 1932–1994, data on alcoholic beverage price trends were produced by Alko Inc. Since 1995, alcoholic beverage price indexes have been prepared and published by STAKES, and since 2009 by THL. Since 1995, alcohol beverage price index series have been compiled and prepared by Alko Inc. concerning retail sales by Alko, by Statistics Finland concerning alcoholic beverages sold by grocery stores and by THL concerning licensed serving in restaurants.

The index series are then added together with weights and published by THL. Data on alcoholic beverage price trends (2000=100) has been produced since 2000. No changes have been made in the concepts and definitions. The concepts used in the publication are defined under Concepts and definitions.

The statistics use a product classification by purpose that is based on a version of the international COICOP classification that has been adopted by the statistical authorities of the EU. The classification has been specified somewhat for national use.

Clarity and consistency

The statistical report contains nationwide price data. Data collection on licensed serving and retail sales takes place at national level.

Special issues concerning the 2012 statistics

The rise in the alcoholic beverage prices is partly due to a raise in taxes on alcoholic beverages as of 1 January 2012.